

45/44

Informace o Chartě 77 - ročník třetí /1980/ - č. 14.

od 1. zájna 1980

do 16. října 1980

Dopis Charty 77 presidentovi republiky	1
Dopis Charty 77 z 26. září 1980	2
Dopis Charty 77 Amnesty International	3
Výbor na obranu nesprav dřívě stíhaných	
Dopis Mezinárodní federaci pro lidská práva	4
Sd. č. 05 /přeružení tr.slu Oty Bednářové	5
Sd. č. 06 /postih Dráhomíry Linoglové/	5
Sd. č. 07 /dům signatářů Charty 77 ohrožen/	6
Sd. č. 08 /případ Petra Pospíchala/	7
Sd. č. 09 /Tomáš Petřík v odsouzen/	9
Sd. č. 10 /případ Jana Volkoviče/	10
Sd. č. 11	11
Dopis čs. občanů socialistické internacionále	12
Anna Mařenová: Nápadení v metru	14

Vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Adresa: Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2

Anna Sabatová, Anglická 8, Praha 2

Pane presidente,

v současné době již probíhá připravné jednání pro nadřídké setkání legaci států, jež podepsaly Závěrečný akt Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě v Helsinkách 1.8.1975. Bude se zde hodnotit, jak tyto státy plnily sásady a závazky uložené tímto historickým dokumentem, a zároveň se zde bude jednat o dalších krocích směřujících k tomu, aby se posílil proces uvolňování napětí, jemuž právě podepsání Závěrečného aktu dalo mocný impuls.

Střízí k tomu, kdo berou vážné zásady tohoto dokumentu a v souladu s prohlášením, která jste několikrát učinil i Vy jako jeho signatář, považuje plnení jeho zásad nejen za vše vlád, nýbrž celých národů a všech občanů. Vítáme proto ujistění odpovědných míst o zájmu naší vlády na dobré připravě i konstruktivním průběhem nadřídké konference, kteří by měla přispět k tomu, aby se zlepšily vztahy mezi národy i státy, upevnily se jistoty a práva jejich občanů a bylo odvráceno nebezpečí konfliktů i návratu atmosféry studené války. Souhlasíme s pasážemi květnové deklarace států Varšavské smlouvy, Vámi spolupodepsané, o nutnosti přísného dodržování všech ustanovení Závěrečného aktu, zejména zásad, jimiž se záčastní státy zavázaly řídit vztahy mezi sebou navzájem - a také, jak výslovně uznává Závěrečný akt a uvedením této zásady potvrzuje i uvedená deklarace - své vztahy k vlastním občanům. Respektování lidských práv a základních svobod je v závěrečném dokumentu s plnou výraznosti a důrazem uvedeno jako jedna ze základních zásad a podmínek opravdového mírového soužití a spolupráce, stejně důležitá jako základní podmínky politické, hospodářské, vojenské i mezinárodně právní. Domníváme se, že právě v tom je jeden z jeho velkých přínosů pro mírový rozvoj mezinárodních vztahů a pro společenský pokrok všebec.

Záleží nám stejně tak na tom, aby nadřídké jednání znamenalo pokrok v oblasti vojenské, ve snížení břemen zbrojení i v omezení možnosti a nebezpečí konfliktů. Jako prostí občané můžeme se však těžko vyslovovat ke konkrétním opatřením v této oblasti, vyžadujícím znalosti často složitých technických problémů, navíc ještě chráněných pochopitelným utajením. Můžeme jen vyslovovat sympatie požadavkům, aby taková opatření byla účinná ~~a případně~~ a pro všechny účastníky stejně spravedlivá, bez jednostranných výhod pro kohokoli z nich.

Byli bychom rádi, kdyby stát, jehož jsme občany, přispěl kladným přínosem i do jednání o problematice lidských práv a základních svobod a všebec tzv. "třetího koše". Jde tu o vnitřní vliv vztahu mezi mocí a občanem. Stane nouzí se určité normy tohoto vztahu předmětem mezinárodní dohody, je ovšem možné, že plnění takových norm /a Závěrečný akt připomíná zejména závaznost Mezinárodních paktů o lidských právech, která jste rovněž ratifikoval a umožnil tak jejich vstup v platnost v roce 1976/ je pak mezinárodní otázkou, a že mezinárodní diskusi o ní nelze považovat za vmlouvání do vnitřních záležitostí kteréhokoli státu. Uvítali bychom ovšem, kdyby taková diskuse měla mezinárodní charakter a nedostávala se do evzdušní polemik, v nichž by u účastníků mohly ožívat argumenty studené války. A zejména bychom si najméně přáli, aby k takovým polemikám zavdávaly příčinu akty moci vůči občanům v naší vlasti, odporující zjevné ustanovením Mezinárodním paktům o lidských právech, jejichž závaznost potvrdil slavnostně Závěrečný akt a jež jako součást našeho právního řádu nutně nají řídit i interpretaci a aplikaci jeho ostatních norm, pokud se týkají práv a povinností občanů.

Jako účastníci občanské iniciativy zakládající se na výslovném ustanovení závěrečného aktu, jakož i na čl. 17 Ústavy naší republiky, jsme od počátku roku 1977 upozornňovali orgány našeho státu na konkrétní situace a případy odporující záasadám i závazkům Závěrečného aktu a Mezinárodních paktů, jež se staly součástí našeho právního řádu. Odpovědí bylo obvykle jen další a hrubší jejich porušování včetně policejní i soudní represe, jež byly v tak zjevném rozporu s mezinárodními závazky Vámi převzatými, že vyvolaly znudnou mezinárodní odzvu, především v pokrokové a mírovému soužití oddané evropské veřejnosti.

Právě proto povlouvajeme za svoji občanskou povinnost upozornit Vás na pravděpodobnost, že tyto akty některých orgánů naší republiky, notoriicky odporující tento závazkům, zavdají podnět k polemikám, jež nejdíce jí ke konstruktivnímu charakteru jednání o bodu VII užívání Závěrečného aktu. Do-

... na závěrečné polemice lze předejít jen tak,

V Praze dne 17. září 1980

že se odstraní či slespoň zmírní její reálné a oprávněné příčiny. Dáváme Vám proto v úvahu, abyste

1/ použil jako president naší republiky své pravomoci a promulgal tresty ne spravedlivé odsouzeným J. Šebatovi, O. Bednářové, V. Bendovi, J. Dienstbierovi, V. Havlovi, P. Uhlovi, A. Černému, J. Lávrkovi, P. Cibulkovi a dalším a zahledil jejich odsouzení, které je v rozporu s ustanoveními aktu o občanských a politických právech a tím i s Ústavou, jež musí být po jejich ratifikaci vykládána v jejich kontextu,

2/ zastavil trestní řízení proti R. Baťkovi, K. Soukupovi a dalším, s její jichž případy Vás můžeme podrobně seznámit,

3/ dal podnět k důkladnému přezkoumání těch částí našeho právního řádu, zejména trestního zákona a zákona o OSN, ale i jiných zákonů, které se ne shodují s ustanoveními Mezinárodních paktů o lidských právech i tím i se závazkem převzatým Vámi v Helsinkách a vyjádřeným v bodu VII Závěrečného aktu. Domníváme se, že již zahájení takovéto seriozní pojaté akce, jak ji s konkrétními návrhy žádala Charta 77 dokumentem č. 15, by mohlo přispět ke konstruktivnímu ovzduší debaty o tomto bodu v Madridu.. Mnoho ani není třeba dodávat, že mluvčí a právní odborníci z řad občanské iniciativy Charta 77 i jejich četních přátel ochotně přispějí k takové akci, bude-li podnikuta v duchu optimistického plnění zásad i závazků Závěrečného aktu v Helsinkách. Jsme rovněž připraveni předložit další materiály, upozorňující v jednotlivých oblastech našeho života na existující nesoulad mezi zákonodárnstvím i praxí a zásadami i závazky Vaším podepsanem Závěrečným aktu převzatým. Tyto návrhy a podněty na úpravu mají jediný cíl - zmíněný nesoulad odstranit.

4/ k takovému konstruktivnímu ovzduší by přispělo i to, kdyby debata o problematici bodu VII Závěrečného aktu a k tzv. "třetinu koli" výběc byla zaměřena k dohodě o tom, že zájemné státy uvedou své zákonodárství i správní, sejména policejní praxi co nejdříve v soulad s bodem VII a s mezinárodními dohodami v něm uvedenými, jakož i s Všeobecnou deklarací lidských práv a záhlídkou k tomu téma i koordináční útvarem analogický Komisi pro lidská práva OSN, popř. ji požádají o služby k tomuto téma. Pověsti naši vlasti by prospělo, kdyby čs. delegace v Madridu vystoupila s takovým podnitem,

5/ důležitým kritériem při plnění zásad a závazků Závěrečného aktu je chování státních orgánů vůči občanským iniciativám snižujícím k podpoře jejich opravdového plnění a odstraňování jeho překážek. Proto by ke konstruktivnímu ovzduší madridského jednání přispělo, kdyby tu bylo dosaženo dohody o legalizaci a plné podpoře takových iniciativ vládnoucími zájemnými zeměmi, jakož i o způsobu komunikace orgánů konference, jednajících o "třetinu koli" s tímto iniciativami, obdobně vztahům mezi římskou a sociální radou OSN a nevládními organizacemi pracujícími ve sféře její kompetence. Máme zato, že iniciativa čs. delegace v tomto směru by rovněž zvýšila autoritu Československa v tomto jednání.

Byli bychom rádi, pane presidente, kdybyste tyto námitky přijal a svážil v takovém duchu, jak jsou podávány. Domníváme se, že jejich pochopení a realizace by přispaly k plnění zásad i závazků Závěrečného aktu, k zlepšení vzájemných důvěr mezi státy i důvěry občanů naší země k její vládě a k pokroku věci míru v Evropě.

Musíme bohužel podotknout, že v souvislosti s přípravou tohoto dopisu jsme byli se svou s dalšími přáteli v posledních dnech vyslýcháni, a někteří z nás i bezdůvodně zadrženi 48 hodin orgány Bezpečnosti. Kromě jmen byli podezíráni z činů a úmyslů, které jsou tomuto dopisu zcela vzdáleny, jak přesvědčivě dokáže napředpojatá četba jeho textu.

Marie Hronádková
mluvčí Charty 77

Miloš Nejchrt
mluvčí Charty 77

Pane presidente,

v poslední době značně zesílily nezákoně reprezessivní akce čs. bezpečnostních orgánů proti občanům, kteří se podílejí na činnosti občanské iniciativy Charta 77, nebo Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, člena Mezinárodní federace pro lidská práva.

Dne 29.8.1980 byli předvedeni k výslechům mluvčí Charty 77 Marie Hromádková a Miloš Rejchrt a dotazování na okolnosti týkající se pozdravného dopisu, který poslali dělníkům v Gdaňsku. Mezi jiným vyslechli varování před jakoukoliv další činností v Charty 77, kterou bezpečnostní orgány nahlížejí jako ilegální organizaci. Oba mluvčí byli zadrženi 48 hodin v celé předběžné zadržení za údajné výtržnictví a podezření z poškozování zájmů republiky v zahraničí.

V týdnu od 8. do 14.9. byla bezpečnostními orgány předvedena s drženou v celé, opět pro údajné výtržnictví, narušování veřejného orádku, ev. nutelné pro současné podezření z podvracení republiky či poškozování zájmů republiky v cizině, řada československých občanů, včetně bývalých členů a funkcionářů KČ, mezi nimi i mluvčí Charty 77. Předmětem výslechu byl hlavně dopis, který tou dobou byl ve stadiu příprav a jímž se na Vás Charty 77 obrácí se stanoviskem k schůzce člena konference o evropské bezpečnosti a spolupráci v Madridu. Dopis Vám byl 17.9.t.r. odeslán, můžete tedy sám posoudit, zda narušuje veřejný pořádek, podvraci republiku, či zde je konstruktivním podnitem, který Čs. občané v rámci svého práva podávají čelnému předsedovi státu.

Dne 21. září 1980 znamožníly bezpečnostní orgány sejítí členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, z nichž několik opět zadržely na 48 hodin. Když výkonné použili příslušníci bezpečnosti i fyzického násilí.

Zřejmě v souvislosti s touto skutečností je i to, že mluvčí Charty 77 ing. Rudolf Battěk je od června stále držen ve vazebě, ačkoli nebyla prokurátorem prodloužena. Ing. Rudolf Battěk je chronicky nemocen a jeho zdravotní stav je v poslední době vážný.

Ke všem uvedeným skutečnostem jsme ochotni dodat podrobné a doložené informace.

Znovu podotýkáme, že cílem Charty 77 je zachování zákonnosti, respekt k právům člověka a občana, jak jsou formulovány v čs. ústavě a v zákoně 120/76 Sb. Naším zájmem je konstruktivní a pokojné řešení existujících problémů a krizových situací. Epochybujeme, že cíle i činnost Charty 77 jsou skvělým, leč reálnym příspěvkem k uvolňování napětí, k dorozumění a přátelství mezi národy.

Vyslovujeme otázku, zda stupňující se okázané represe vůči signatářům Charty 77 v dohledné přípravě na konferenci v Madridu nejsou pokusem zvrátit proces uvolňování napětí a bojkotovat členské nejen Charty 77, ale všechny, kteří v uvolňování napětí vidí jediné východisko ze současné vnitropolitické i mezinárodní situace.

V Praze 28. září 1980

Marie Hromádková
mluvčí Charty 77

Miloš Rejchrt
mluvčí Charty 77

Dopis Charty 77 Amnesty International
se sídlem v Londýně

Vážení přátelé

obracíme se na Vás s výzvou o posoc mluvčí Charty 77 a členu Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných ing. Rudolfa Battěkovi.

Ing. Rudolf Battěk je povoláním sociolog. V roce 1968 byl recalancem České národní rady, posledních osm let pracuje jako čistič výloh. Od r. 1968 byl již dvakrát v rokách 1969-70 a 1971-73/ za údajné podvracení republiky podle § 98/1 tr.z.Tentýž čin je podkladem trestního stíhání, které bylo proti ing. R. Battěkovi zahájeno v r. 1979 jako proti členu Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Pro svou občanskou angažovanost byl ing. R. Battěk v poslední době různým způsobem šikanován, nejednou byl bezpečnostními orgány zadržen, a to i na více dní. Úsyní je ing. R. Battěk významně ve vyšetřovací vazbě v Praze 8-Ruzyni. Okolnosti, za kterých byl ing. R. Battěk tentokrát zadržen, zůstávají nejasné a i jejich oficiální popis se liší, event. časem mění. Ing. R. Battěk se dostavil na místní odd. Veřejné bezpečnosti v zilatosti svého auta, které mu bylo několik dní předtím odčištěno /krátce poté, co mu bylo úmyslně poškozeno, oboji neznámým pachatelem/. Zdyž ing. R. Battěk chtěl z úradovny veřejné bezpečnosti odejít, protože k jednání o odčištěném vozidle stále nedocházel, byl před budovou místního odd. VB na choťníku příslušníkem VB donucován, aby neodcházel domů,

ač nebylo žádného důvodu, proč by měl dobrovolně a ve svém zájmu dostavivší se ing.R.Batták v místnostech VB setrvávat. Při zátku příslušníka VB se ing.R.Batták nel dokázat napadení veřejného činitele tím, že příslušník VB udeřil do čela a srazil mu čenici. Toto obovinení a obvinění z výtržnosti sví však bylo v průběhu vyšetřování staženo a překvalifikováno na trestný čin ublížení na zdraví podle § 241 I tr.z.. Podkladem pro nynější obvinění je to, že podle lékařské zprávy byl dotyčný příslušník VB po incidentu 14 dní hospitalizován s otřesem mozku a poté ještě týden práce neschopen, ač i podle policejní verze údajně napadený příslušník odvedl ing.Rudolfa Battáka zpět do úřadovny VB, byl tedy schopen aktivity, kterou těžká komoce vylučuje. Způsob jednání, připisovaný ing.R.Battákovi odporuje tomu, jak incident liší sám ing.R.Batták, protiřečí všemu, co o něm víme a jak ho známe a co on jako důsledný stoupenecké zákonnosti a člověk bytostně mírný hlásá i koná.

Ve vyšetřovací vazbě je ing.R.Batták držen od 14.6.1980. Do 14.9. mu byla vazba prodloužena prokurátorem /rozhodnutí o prodloužení vazby však neobdržel právní zástupce ing.R.Battáka, takže se proti němu nemohl odvolat/, od uvedeného data je ing.R.Batták vězněn bez rozhodnutí prokurátora o prodloužení vazby, tedy protiprávně. Na nezákonost věznění ing.R.Battáka byly kompetentní čs.orgány několikrát upozorněny a obdržely řadu žádostí čs.občanů o propuštění ing.Battáka a zastavení trestního stíhání proti němu. Např. 20.9.1980 upozornila manželka ing.R.Battáka prokuraturu na to, že vazba nebyla zákoně prodloužena. Prokuratura odpověděla, že odeslala upozornění náčelníkovi věznice č.1 v Praze 6-Ruzyni "s pokynem vyřešit zdravotní stav Vašeho manžela. Po doručení výsledku vyšetření bude zvážen další postup."

Dne 2.10.1980 zemřel otec ing.R.Battáka. Pohřeb se konal 3.10.1980. Žádost o umožnění účasti ing.R.Battáka na pohřbu vlastního otce byla zamítnuta, neboť prý není důvod k přerušení vazby.

Případ ing.Rudolfa Battáka je o to naléhavější, že jeho zdraví je podložené a vazební podmínky je ohrožují trvalými následky. Chronické obtíže ing.R.Battáka v průběhu posledního roku zesílily po dvou zákrucích bezpečnostních orgánů proti němu; ing.Batták byl vyvezen několik desítek km za prahu, v chladném počasí, nedostatečně oblečen, byl v noci vysazen do neznámé krajiny. Ing.R.Batták dlouhodobě trpí astmatickými záchvaty alergického původu a na základě tohoto nálezu byl i hospitalizován. Jeho potíže se ve vazbě soustavně zhoršují, neboť poloha v leže vytvárá astmatické záchvaty, proto ing.R.Batták tráví noci v sedě; následným prochladnutím se jeho stav opět zhoršuje. V dopisech ing.Batták dozvává, že se cítí velmi špatně a celkově vyčerpán.

Navzdory absurdnímu obvinění /a vlastné právě pro toto obvinění/ je nutno považovat ing.R.Battáka za politického vězně. Jego zdravotní stav je alarmující, přesto je ing.R.Batták držen ve vazbě bez patřičného prodloužení vazby příslušným orgánem a to pro údajný trestný čin, který čs. zákon postihuje maximálně jedním rokem odňtí svobody.

V situaci, kdy čs. orgány, mající za povinnost dbát na dodržování zákoností neodpovídají na podněty signatářů Charty 77 a jiných občanů, případně na ně odcovídají zcela mimo vše, obracíme se na Vás, abyste vlivem své autority napomohli k propuštění ing.Rudolfa Battáka z vězení.

S díkem za podporu již prokázanou a s přáním zdaru Vaši úctyhodné práci

Miloš Rejchrt
mluvčí Charty 77

Marie Hromádková
mluvčí Charty 77

Mezinárodní federace pro lidská práva
Paříž
Francie

1. října 1980

Vážení přátelé,

v listopadu t.r. se koná v Madridu schůzka signatářů Závěrečného aktu helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Neoddělitelným prvkem Závěrečného aktu je respektování lidských práv v zemích každého ze signatářů. Československá liga pro lidská práva - Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných - již téměř tři roky sleduje situaci na jednom z nejbolestivějších míst v této oblasti - jde o nespravedlivá trestní stíhání a vězení v Československu. Námi zjištěné případy nespravedlivého stíhání jsme

shrnuli ve sdělení č. 195, jež k tomuto dopisu přikládáme.

Budeme Vám velmi povděčni, učesorníte-li spůsobem, který uznáte za vhodný, představitele a vefejnost zúčastněných stran v Madridu na tuto dokumentaci. Jsou v ní zachyceny všechny případy nespravedlivé stíhání, jimiž se Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných - Československá liga pro lidská práva - zabýval v průběhu své činnosti a jež tedy částečně dokumentují porušování lidských práv v Československu. Především upozorňujeme na případy obětí, jejichž propuštění považujeme za provořadý krok směrem k osvobození Československé skutečnosti společnosti a k posílení bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Se srdečným pozdravem

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Příloha: Sdělení č.195 - pro velký rozsah vychází jako mimořidné číslo Info o Ch

Sdělení č.205 /přerušení trestu Ottý Bednářové/

Ottá Bednářová, nar.18.6.1927, signatářka Charty 77 a členka VONS, 23.10.1979 odsouzená Městským soudem v Praze podle § 98/1,2 ab ke třem rokům odňati svobody, byla v pátek 26.září 1980 v odpoledních hodinách propuštěna z vězenské nemocnice na Pankráci.

Usnesením obvodního soudu pro Prahu 4 za předsednictví JUDr. Petra Beneše bylo rozhodnuto podle § 325/1 tr.ř., že se Ottá Bednářové přeruší výkon trestu odňati svobody "na potřebnou dobu vzhledem ke zdrevotnímu stavu". Ottá Bednářová trpí chorobami jater, žlučníku a slinivky břišní a po 486 dnech vězení váží pouhých 45 kg, to znamená, že ztratila jednu třetinu své tělesné váhy.

Případ Ottý Bednářové vyvolal mezi jejími přáteli i v pokrokové světové veřejnosti velkou pozornost a četné projevy solidarity.

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č.206 /varující a nepřiměřeně tvrdý postih Drahomíry Šinoglové/

Případ trestního stíhání a odspouzení Drahomíry Šinoglové, nar.17.5.51 ve Strašickovicích, bytem Strachotice č.137, okr.Znojmo, je natolik absurdní a vskutku pobuřující, že si zaslouží zvláštní pozornosti.

4.3.1980 byla v bytě manželů Šinoglových provedena domovní prohlídka, protože Jan Šinogl byl stíhan pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132/1 tr.z. Ří prohlídce byly nalezeny některé knihy neoficiální edice Letdice /Kohout, Trefulka/, dokument Charty 77 č.22 a několik nedokončených vyhotovení knihy Československé fejetony 1977/78. Poté bylo zahájeno trestní stíhání proti Drahomíře Šinoglové pro přípravu k trestnému činu pobuřování podle § 717 k § 100/la tr.z. /viz sdělení č.188 a 199/.

Dne 30.9.1980 proběhlo s Drahomírou Šinoglovou hlavní líčení před senátem okresního soudu ve Znojmě, jemuž předsedal JUDr. Vladimír Svoboda. Obžalobu vynesl okresní prokurátor JUDr. Vlastislav Jančálek. Obhájecem byl JUDr. Ján Černogurský z Bratislav. Celé jednání probíhalo pod zesílenou policejní kontrolou. Záseda veřejnosti u hlavního líčení byla porušena tím, že do soudní síň byli vpuštěni pouze příbuzní obžalované, a i to sč. po zásahu advokáta. Neatra obžalované byla ze soudní síň vykázána s odůvodněním, že si dělá poznámky.

Obžaloba se opírá především o skutečnost, že podle svědků Kamily Růžičkové a Josefa Málka bylo při domovní prohlídce u manželů Šinoglových nalezeno př. 171 stran ve dvanácti vyhotovených knihy Československé fejetony 1977/78, volně uložených a naskládaných přes sebe v ložnici, a listy 172, strany této knihy byly vloženy v psacím stroji Chevron, který byl vlastnickým manželů Šinoglových. Ti však vypovidají, že o zálepení existenci nalezených očík v jejich bytě nemají žádné vedomosti. Ostatní nalezené písemnosti /knihy edice Letdice/ byly při obžalovanou rozepsány strojem Zeta nebo Consul, který údajně používala předtím, ažkoli tento stroj nebyl nalezen a tudiž ani zajistěn. "Dikezy" o rózepisování se opírají o skutečnost, že

na stejném typu psacího stroje byla napsána žádost obžalované o provedení změn v čsl. cestovním pase a různé jiné doklady. Výpovědi svědků se navzájem rozcházely. Svédek Jan Tysulká nebyl přes náležání obhájec slyšen.

Soud rovněž zamítl jakékoli přejetí a prozkoumání obsahu knih s údajným protistátním charakterem. Ze všech těchto skutečností vyplývá, že neexistuje jediný díkaz o úmyslu dané písemnosti rozšírovat a tím alespoň dvě osoby pobouřit. Neží vůbec naplněna skutková podstatata § 7, odst. 1, která specifická v organizování tr. činu, v opatřování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení nebo návodu nebo pomocí k tr. činu, nebo v jiném úmyslném vytváření podmínek pro jeho spáchání." Trestný čin pobouření podle § 100, odst. 1a tr. z. vyžaduje důkazy o osobním nepřátelském zaměření a nepřátelském obsahu prostředků používaných k připadnému úmyslnému pobouření proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení, anebo nejméně dvou osob, které dosvědčí, že byly pobouřeny. Co se však týká daných písemností, je naprosto zřejmé, že nejsou v žádném případě orientovány nepřátelsky proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení. Jde o torbu současných umělých čsl. autorů. Podle výpovědi svědka Pialy má prý obžalovaná určitou averzi vůči našemu zřízení, což ovšem nemusí být podkladem pro tvrzení, že je nepřátelsky zaměřena proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení a že má úmysl proti němu brojít a zapojovat do toho i další osoby. Pro všechny tyto skutečnosti byla Drahomíra Šinoglová odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, což u trestní kvalifikace tohoto druhu /pouze příprava k tr. činu/ je výše trestu v dosavadní soudní praxi ojedinělá. Odsouzená se proti rozsudku odvolala.

Drahomíra Šinoglová je matkou dvou dětí - osmiapůlletého Miroslava a desetiapůlletého Jana. Je v domácnosti. Jejím případným uvězněním bude vážně narušena výchova a péče o její děti.

Tento případ nespravedlivého postihu je zvláště alarmující, protože vyvolává výrazným způsobem nedůvěru vůči objektivnímu a neutránnému jednání justičních orgánů a posiluje pocit bezmocné ohroženosti u každého, kdo se zajímá o neoficiální literaturu, či se snaží seznámit s dokumenty a činností občanské iniciativy Charty 77. Celá záležitost dokazuje, že mimo centra kulturního a politického dění státní moc používá snahou silnějšího nátlaku a postihu vůči neznámým osobám, které touží po poctivém nekonformním jednání sebevzdálání a solidním nezkresleném kulturním a politickém rezhuďu a nespokojují se jen s oficiálně dovolenými informacemi. Tito lidé jsou často ve svém okolí osamoceni a tím snadněji vydáni na pospas svévelkým akcím policejních a justičních orgánů. Je proto třeba na to znova a znova se všimnout sláhavosti znova upozorňovat.

9. října 1980

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Blížení č. 207 /další dům signatářů Charty 77 ohrožen/

Po řízení trvajícím více než jeden a půl roku potvrdil Odbor územního plánování Severočeského KÚV rozhodnutí Odboru výstavby a územního plánování ČNV v Litoměřicích, týkající se rekonstrukce silniční křižovatky v obci Řepčice, které předpokládá demolici usedlosti čp. 1 v této obci, jejimiž majiteli jsou Viktor a Petre Parkánovi společně s Jiřím a Věrou Kubíčkovými /všechni spolužlastníci jsou signatáři Charty 77/. Vedoucí Odboru územního plánování Severočeského KÚV ing. RSDR Jaroslav Labduška zamítl odvolání spolužlastníků proti vydanému územnímu rozhodnutí, čímž toto nabyla pravomoci. Dům v Řepčicích je tedy bezprostředně ohrožen vyvlastněním a demolicí.

V průběhu vleklého soudního řízení sice správní orgány, donuceny urgenčními spolužlastníkům, posléze učinily zadost procedurálním záležitostem a respektovaly formální námitky, ovšem námitky, týkající se věcného obsahu řízení, respektovány nebyly. Např. jak prvoinstanční tak odvolací orgány přešly takřka bez povšimnutí posudek navrhovaného projektu soudním znalecem, jenž si spolužlastníci vyjádřili a který jednoznačně prokazuje jeho celkovou absurditu a ekonomickou nerentabilitu.

Lze tedy dovodit, že uvedená rekonstrukce křižovatky je pouhou záminou pro represi proti signatářům Charty 77.

Po domu manželů Princových a usedlosti v Nové Vísce /s.r.v./ sdílení VONS č.186/ je to již třetí případ obdobného pestihu v Severočeském kraji. Tentokrát jsou bezprostředně ohroženy i rodiny celkem se 5 dětmi.

2. září 1980

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Sdílení č.203 /případ Petra Pospíchala/

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, Československá liga pro lidská práva, považuje za nanejvýš nutné seznámit československou a světovou veřejnost jakož i Federální shromáždění ČSSR, kterému pravidelně zasílá svá sdílení, s následujícím případem:

Petr Pospíchal, dvacetiletý dělník, signatář Charty 77, v minulosti od souzený k 11 měsícům trestu odňati svobody za údajné pobourování, byl dvakrát v rozmezí 16 dnů, 1.9. a 7.10.1980, fyzicky a psychicky týráni přislušníky úboru národní bezpečnosti. Podrobnosti těchto otřesných událostí uvádime ve dvou následujících přílohách, jimiž jsou zpráva Petra Pospíchala ze dne 22.9.1980 a stížnost Petra Pospíchala Inspekci ministerstva vnitra ze dne 11.10.1980.

Policejní represe jakéhokoli druhu byly vždy, pokud je bylo možno se vši odpovědností dokumentovat, zachyceny ve sdíleních Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Tento případ se od všech předechozích liší tím, že jde o opakováný násilný čin v krátkém časovém údobí. Zatéto okolnosti a zevšech dalších souvislostí lze vyslovit obavy o osud Petra Pospíchala, nespravedlivě a především nezákonit pronásledovaného nekonformního sledého člověka, aktivního obránce lidských práv v Československu.

V Praze 15.11.1980

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Československá liga pro lidská práva

člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Byl jsem zadržen včera - 21.9.1980 v blízkosti domu rodičů ing. Jana Litoinského v Praze-Podolí na Doudové ulici asi v 18.15 hodin. Policie mě odvedl do policejního vozu, který byl opodál přistavený. Vůz byl již téměř pln - obecně mny příteli, vesměs členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Byli jsme všichni ovezeni k výslechům do policejní budovy v Bartolomějské ulici č.7.

Můj výslech trval i s odvozem z místa zadržení až do propuštění pět hodin. Poté, co jsem odmítl vypovídат na jakékoliv otázky a co jsem odmítl výstrahu, která pravila, že moje činnost směřuje k poškozování zájmů republiky v zahraničí /§ 112 tr.z./, přišli místo dosavadních dvou vyslýchajících jiní dva muži, kteří na mě začali křičet. Náhlou změnou způsobu výslechu jsem byl překvapen, neboť jsem se domníval, že výslech je již u konce. Křičící muži mě několika ranami do obličeje poněkud postrašili. Rány byly velice prudké. Poté někdo naraz zhasnul světlo, do místnosti se vrhnulo několik mužů a jejich další počinání mně způsobilo naprostý šok. Začali křičet /novím již co/ a začali mě bit. Skočil jsem do zadní části vyšetřovací místnosti za stůl pod okno, kde byl radiátor ustředního topení. Tam jsem se skrčil a chránil jsem si obličeji. Několik mužů mě tloukle vášněm způsobem po celém těle, jeden nebo dva mě zvedali a snažili se velice surovým způsobem zpřístupnit k úderům citlivější místa mého těla. Jednu chvíli jsem visel ve vzduchu, zřejměže jeden nebo dva muži zprudka zvedali. V záblesku světla od okna jsem spatřil rukujak mítí k ráně do nejcitlivějšího místa na těle, mezi nohy. Ani nevím, jak se mi podařilo tomuto úderu zabránit. Zřejmě jsem se skrčil a vín, že jsem začal strachy křičet. Krčil jsem se na zemi stočený hlavou ke kolennům a byl jsem hučen trpět ještě mnoho dalších ran do celého těla včetně hlavy. Muži se mě stále snažili na zemi natáhnout. Když jsem byl po nějaké době převeden na záda, snažil jsem se natáhnout ruce a nohy nahoru tak, abych alespoň některým ranám a úderům touto polohou zabránil. To trvalo ještě také nějakou dobu, kterou nejsem schopen odhadnout. Nejdou se zase světlo rozsvítile a já jsem viděl otevřené dveře od místnosti a u nich několik mužů - domnívám se, že pět, ale je možné, že některí mezi tím přišli nebo odešli. To však ještě nebyl všemu konec. Muži na mne opět křičeli; nezpomínám si přesně co, ale zanechalo to ve mně zlý dojem. Ve svých výkřicích se mě tázali na některé momenty z mého zadržení, kdy jsem spolu s ostatními zadrženými seděl v policejním autě. Opět pokračovali v psaní

protokolu. Stál byl plný mých věcí, které byly vysypány z mé tašky. Z těchto věcí vzali ze stolu fotografie, na nichž jsou mluvčí Charty 77 /společnost fotografií před uvázením denes členů VON/ a další dvě fotografie s mluvčími. Když se mi vyslýchající muži dotazovali, koho z lidí na fotografích znám. Ukazovali na každého z nich prstem a musel jsem rychle odgovět, jestli dotyčného znám. Za každou odpověď, kladnou nebo zápornou, jsem vytrhl prudkou ránu do obličeje, za věhání při odpovědi také. Potom jsem vytrhl prudkou ránu do obličeje, za věhání při odpovědi také. Potom přinesli obušek, začali křičet, abych se položil hlavou na lokty na židli a koleny si klekl na zem. Přikazy, velmi důrazně vykřikované, byly doprovázeny postrkováním. Bylo mi důrazně řečeno, abych vystrčil zadní část těla. To vše se odehrávalo za křiku a povykování ostatních mužů a za velmi nepříjemné atmosféry v místnosti, kdy jsem si nebyl jist, co se bude dít v dalších chvílích. Byl jsem několikrát prudce udeřen obuškem do zadní části těla s vykřikovanými dotazy k některým okolnostem našeho odvozu k výslechu. Potom jsem se na příkaz musel opět postavit. Během zbytku výslechu jsem dostal ještě několik ran.

Pocítovat jsem po všechn těchto útocích velký strach z toho, co se bude dít dál. Zbytek výslechu jsem na kladené otázky odpovídal, neboť jsem byl stížený velice silným šokem z toho, co se předtím dalo. Protokol končil slovy, že celou výpověď jsem ~~zprávou~~ provedl dobrovolně a bez jakéhokoliv nátlaku. Na úplném konci protokolu je také uvedeno, že jsem byl upozorněn na to, že předmět výslechu je považován za tajemství /nevzpomínám si na bližší určení tohoto tajemství/. Bylo mi řečeno, že prozrazením skutečnosti, kterých se výslech týkal, bych mohl být vystaven postihu podle platných čsi. právních norem. Protokol jsem nakonec podepsal, neboť jsem v dané situaci něco neviděl žádné jiné možné východisko. Případnemu štenáři protokolu a mé výpovědi však nasměl uniknout zlom mé výpovědi poté, co jsem odmítl výstrahu i další odpovědi na jakékoliv otázky. Z toho musí být zřejmé, že došlo k něčemu, co v protokole uvedeno není, tedy k brutálnímu fyzickému útoku na mne.

Jestě mnoho hodin od propuštění z výslechu jsem pocítovat snažné rozrušení, nemohl jsem usnout /usnul jsem asi ve 4.30 ráno/. Ještě dnes ráno, tedy druhý den po výslechu, nejsem schopen se na nic soustředit. Pocítuji chvílemi silnější, chvílemi slabší bolesti hlavy, na těle však žádný viditelný šram nebo otok nemám.

Upozornuji, že jsem zcela nenásilný člověk, i jako malé dítě jsem se fyzickým stretnutím vyhýbal. Je mi dvacet let a byl jsem již vězněn 11 měsíců za údajné poburování /jako mladistvý v 18 letech/. Moje velice silné pocity strachu a hrůzy tedy nevznikly proto, že bych dosud nic zlého v životě nepoznal, ale vzpomínka na zcela tmačou místořest a oddechování mužů, kteří mě tloučou a kopou po celém těle, zatímco já se jen bezmoce a ubozem krčím v koutě, ve mně zůstane pravdě odobná na celý život. Nikdy dříve jsem také v úřední budově napaden nebyl.

Takové jednání vůči vyslýchánym je velmi nebezpečné, napadený muže utrpí i trvalou fyzickou újmu, i když se útočníci snaží, aby jejich činy nezanechaly žádné viditelné následky. Mírdym lidem může takové jednání způsobit především těžko odstranitelné pocity děsu, hrůzy, bezmoci a neovlivnitelného strachu.

V Praze 22.9.1980

Petr Rospichal

Inspekcí ministerstva vnitra
obranců míru 85
Praha 7

Stílnost

Dne 7.10.1980 v 10.50 hodin jsem byl na autobusovém nádraží v Českých Budějovicích vyzván dvěma muži k tomu, abych je následoval. Žádný z nich se mi neprokázal služebním průkazem. V jednom z nich jsem však poznal muže, který mne 1.9. fyzicky napadl v budově ČNB v Bartolomějské ulici č.7 v raze. Tento dvěma muži jsem byl doveden k vozu s pražskou poznávací snažkou, jejíž číslo si nepamatují /byl to vůz Škoda, typ 105 nebo 130 tmavě šervené barvy/. Do auta jsem se na pokyn mužů posadil. Hýobel jsem, že alespoň další postup bude úřední, že budu odvezen na místní správu ČNB. Když jsem se

ptal, kam jedeme, odpovídál mi jeden z mužů, že jeden tam, kam oni budou chtít. Po dvaceti až třiceti minutách jízdy po okresních silnicích, polními a lesními cestami auto zastavilo na malé mítince na pokraji lesa. Z levé strany byla mítina ohrazena prudkým srázem, zdejší dost hluboký. Na pravé straně byl mírný svah směrem nahoru, na který jsem se musel posadit. Poté jsem byl vyslýchán bez zákonného poučení. Byl jsem důrazně vyzýván buďto k emigraci, nebo ke spolupráci se státní bezpečností. Obě nabídky jsem rezolutně odmítl. Poté se začal stupňovat nátlak. Bylo mi vyhrožováno, že budu se urázu sholen dolů, což by se patrně rovnalo zabici. O chvíli později jede z vyslýchajících řeč, že když mě tam dole někdo najde, nepozná se o koho jde držel totiž v té chvíli v ruce můj občanský průkaz. Nebyla to jediná výhrůžka, nedostanu právniky práci a proto budu uvězněn pro přílišnictví, nesmím práv bydlet u přátel, u kterých nyní bydlím. Následovala řada dalších výhrůžek, které si doslova nepamatují, protože jsem byl rozrušen. Byla mi kladena také celá řada otázek. Na většinu z nich jsem odmítl vysvětlovat. Byl jsem tak dotázán na totožnost jedné osoby na fotografii, která mi byla zábavena. Když jsem to odmítl, byl jsem ranou do čela povalen na zem a tím jsem byl bezmocný vůči dalším ranám a hlavně vůči kopání do zadní části těla. Byl mě pouze ten muž, který mě byl již v Bartolomějské ul. Fyzický útok trval několik minut. Po zbytek výalechu na okraji lesa jsem musel neustále odmítat často opakováne nabídky ke spolupráci. Stále mi bylo vyhrožováno, např. i díky skre itací mezi známými. Potom mě odvezli zpět do Českých Budějovic, kam jsem dorazili ve 12.35 hod.. Při této zpáteční cestě jsem žvistil, že se výslech konal někde poblíž obce Boršov. V Českých Budějovicích jsem byl odveden do budovy Krajské správy SNB. Zde si oba muži snadno domluvili zapájené služební místnosti. Tam jsem se opět musel posadit a výslech pokračoval. Obdržel jsem opět ránu, která zasáhla pravé ucho a způsobila mi v uchu dlouotrvalý kučení. Potom jsem s nimi odmítl o čemkoliv mluvit. Chvíli poté, zcela znenadání, mě muž, který mě předtím bil, prudkým pohybem uchopil za levou ruku a začal křičet, že jsem ho napadl, zvedl se, začal chodit po místnosti a vykřikoval, že z toho budou tři roky a že nyní vyjde na chodbu a omdlí tam, aby to vypadalo věrohodně. Druhý muž tvrdil také, že viděl, jak jsem jeho kočkicky. Zmohl jsem se pouze vyslovit, že to není pravda. Uvědomil jsem si, že to, co bude následovat, vůbec nezáleží na mému jednání. Státný silný muž zatím chodil po místnosti, držel si pravou ruku a snažil se napodobit sykot bolesti. Asi po deseti minutách tohoto špatného divadla jsem byl vyveden ven z budovy s tím, že během několika příštích dní si mě v Praze snadno najdou a "potom te rozjedeme". Bylo to ve 13.40 hodin.

Domnívám se, že ne základě informací, které jsem uvedl, nebude problém vypátrat tyto muže a zajistit, aby se podobné situace nemohly opakovat. Znovu opakuji, že jsem byl v rozmezí 15 dnů zabit podruhé. Tyto akce mě zřejmě mají odradit od další právnické účasti na práci Charity 77, jejímž jsem signatářem.

11.10.1980

Petr Pospíchal

Na vědomí: Generální prokurátor ČSSR, JUDr. Ján Fejér

Sdělení č. 292 /Tomáš Petřívý odsouzen/

Okresní soud v Šumperku odsoudil dne 4.9.1980 v hlavním líčení Tomáše Petřívého, nar. 29.12.1955, bytem Bratislava, Šibírská 54, k souhrnnému trestu odnětí slobody v trvání dvou let do I.NV. Senátu předsedal Jiří Hodoš, soudci byli Ladislav Černý a Josef Cienciala. Tomáš Petřívý byl odsouzen za údajné napadení veřejného činitele /§§ 152/1b, 156/2 tr.z./ a na vojenský súdu vojenského obvodového soudu v Prešově za vyhýbání se výkonu

o prípadu Tomáše Petřívého jsem již informovali ve sdělení č. 51. Je o tom, že Tomáš Petřívý byl dne 8.9.1978 při cestě do Polska dopraven vystoupit z vlaku a byl převezen zpět do Československa. Přitom měl "vše příslušné" úm OPK Lichkov mjr. Janu Vávrovi a nstrž. Miroslavu Čejchanovi pronásled hrůžky a urážlivé výroky, stejně sám počínal i po vyvedení z rychlíku v Žel stanici Mezilesí, kde napadl a udeřil pěsti nstrž. Čejchanu a opor. Petra Vavřína". Incident u nebyly přítomny žádné civilní osoby. Vzápětí nato, ve dnech 22. a 23. září byl Tomáš Petřívý zadržen v Praze a byl podroben celé

řadě výslechů: příslušníci STB mu hrozili obviněním z různých trestních činů, což bylo součástí nátlaku, aby spolupracoval s STB jako informátor. Ve skutečnosti však bylo proti němu trestní stíhání zahájeno teprve 6. října, potéže, co byl Tomáš Petřívý zadržen v Řeči pod Sněžkou spolu s bluvčím Charty /? Jaroslavem Sabatou a byl jediným očitým svědkem toho, jak byl Jaroslav sabata fyzicky napaden. V té době Tomáš Petřívý studoval FAMU, ale 15. listopadu byl - pouze na základě vzneseného obvinění - ze studia vyloučen.

14. dubna 1979 nastoupil Tomáš Petřívý vojenskou službu a 19. května se pokusil o sebevraždu. Při této příležitosti podotýkáme, že v Československu neexistuje náhradní vojenská služba pro osoby, jimž jejich přesvědčení brání sloužit se zbraní. Novnější je hodno povšimnutí, že lekař, který Tomáše Petřívého ještě před jeho sebevražedným pokusem vyšetřoval, mu zařízl diagnostiku a odmítl ho přijmout do psychiatrické léčebny s odůvodněním "Kdybych vás přijal, bude zítra Svobodná Evropa hlásit, že zavíráme do blázince zdravé lidi".

Tomáš Petřívý byl vzat do vazby pro § 280 tr.z. /vyhýbání se výkonu vojenské služby/ a 7. prosince 1979 odsouzen k trestu odňtí svobody na deset měsíců. Trest vykonal a nyní v září byl odsouzen znova k s uhranému trestu /viz § 35 tr.z.: "Soud učiší souhrnný trest, když odsuzuje pachatele za trestní čin, kteří spáchal dříve, než byl soudem prvého stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný trestní čin." / na dva roky odňtí svobody.

Prakticky to tedy znamená, že Tomáš Petřívý by mohl ještě na 14 měsíců do vězení. Rozsudek dosud nenabyl právní moci, odsouzený se odvolal.

9. října 1980

Výbor na obranu nespravedlivé stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdílení č. 210 /případ Jana Valkoviče/

Ogresní soud ve Žďáru nad Sázavou v hlavním líčení konaném dne 19. října 1979 v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Veselého a soudců Zdeňky Burešové a Roberta Čecha odsoudil Jana Valkoviče, nar. 4. 2. 1923 v Mistrině, okr. Hodonín, bytem Bystrice, sídliště II č. 752/20, zámečníka, k jednomu roku odňtí svobody ve II. NVB pro údajné pobuřování /§ 100/la tr.z./. V přípravném řízení vedl vyšetřování poručík Kilián z STB Brno; obhájkyně J. Valkoviče byla JUDr. Zdena Urválková.

Trestní čin pobuřování měl J. Valkovič páchat od ledna 1976 do 24. 5. 1979, kdy byl zadržen a byla na něho uvalena vazba, a to tak, že na svém pracovišti drtírně dolu R III v Dolní Řečině před řadou spolupracovníků výroky, jimiž měl hrubě napadat společenské a státní zřízení republiky.

V minulosti byl J. Valkovič již několikrát trestán, např. v roce 1966 pro pokus opuštění republiky /okresní soud Brno-venkov/, v roce 1969 pro údajné naplnění skutkové podstaty tr. činu podle § 156 I.2 a 156 a /slovní napadení a ztečování výkonu pravomoci veřejného činitele/ u městského soudu v Brně, neboť "se zúčastnil protisocialistických demonstrací dne 21. 8. 1969 na náměstí Svobody v Brně". Rozsudek Okresního soudu v dílu nad Sázavou /I T 504/79/ konstatuje: "Uložené tresty však neměly na obžalovaného vliv a obžalovaný po svém nástupu v roce 1974 do drtírny kamenné dolu R III Uranových dolů v Dolní Řečině začal postupně projevovat své nepřátelské smýšlení vůči našemu socialistickému a státnímu zřízení."

Soud vyslechl řadu svědků: Františka Fialu, vrchního mistra drtírny dolu J. Jasan, Valkovičovy spolupracovníky Jiřího Dynybyla, Ladislava Zicha, Viléma Tvarůžka, Františka Matýška a další zasvětance uranových dolů Bohumila Kotinského, Martu Húserkovou a Antonína Ježdíka. Většina svědků potvrdila, že J. Valkovič pronášel různé výroky. Rozsudek praví: "Tyto výroky pronášel vždy před více přítomnými spolupracovníky, když využíval některých rozhodnutí, kterými došlo ke zvyšování cen apod.. Tyto výroky, které zaváděl sám při různých rozhovorech, měly za cíl znevážit naše společenské a státní zřízení, přičemž obžalovaný vychvaloval poměry na Západě, hovořil o našem zřízení jako o fašistickém, vychvaloval demokracii západních kapitalistických států, zejména USA... Obžalovaný se také hrubým způsobem vyjadřoval o příslušnicích /sic! - toto "přežeknutí" se v rozsudku opakuje několikrát/ KSC, dále hovořil o tom, že v komunismu budeme chodit všichni nazí a bosí a pod. V jeho dalším jednání mu bylo zabráněno tím, že na něho byla uvalena vazba." J. Valkovič měl vizekrát kloubit o nereálnosti vizí komunistických, o tom, že za všechno možné

členové KSČ /konkrétní osoby nejmenoval/, a popisoval situaci svého bratra říjajícího v NSR a Českoslovku. Dále měl psát různé dopisy, v nichž projevoval nespokojenosť s *přejstvou* /t/ poměry v Československu. Konkrétní výroky však rozvudek neuvádí a odvolává se na vyšetřovací spis.

J. Valkovič byl v minulosti vyloučen z Brigády socialistické práce, ovšem popírá, že by pronášení výroků bylo vedeno nepřátelskými pohnutkami. Říká mu prý o kritiku zážitků; stejně tak popírá i pobouření svědků: "Jeho úmysl nesměřoval /prý/ k tomu, aby pobouřoval spolužaněstnance, ale naopak se vyjadřoval shodně jako tito spoluúčastníci." Svědci uvádají, že jim byly postoje J. Valkoviče dobře známy, sami však ho nabádali k opatrnějšímu vystupování.

Uklívaje § 72/2a,4 tr.z., učil soud J. Valkovičovy kromě trstu odňati svobody ambulantní psychiatrické léčení, neboť měl zato, že "je třeba totež u obžalovaného uskutečnit, aby tak bylo zebráno v páchnání opětovné trestné činnosti u obžalovaného".

Odvolání obžalovaného projednal ve věřejném zasedání konaném dne 11.1. 1972 Krajský soud v Brně za předsednictví JUDr. Jana Vokála. Ve svém usnesení /72 Fo 574/79/ zamítl toto odvolání jako nedůvodné.

V přípravném řízení došlo k porušení trestního řádu, když vyšetřovatel Kylián vnucoval obžalovanému obhájce podle vlastní volby a nerespektoval volbu obviněného, stejně tak i v tom, že neumožňoval přítomnost obhájce při výslechách. Stylistické a gramatické zpracování materiálů této causey je běžnou ukázkou současné právní praxe. Jan Valkovič ve svém odvolání napadá předsedu senátu pro podjatost; tomuto bodu se však usnesení krajského prokurátora vyhnulo.

Ustanovení tr.z. v § 100 je obecně užíváno pro postih lidi, kteří se otevřeně kriticky vyjadřují ke společenským a politickým poměrům. Většinou najde o koncepční a rozsáhlejší výroky; lidé si velmi často stěžují na poměry všeobecně, přičemž otevřenost a míra kritičnosti jsou ovlivněny momentálním sebeovládáním kritiků, resp. tím, do jaké míry si uvádají anedonou postižitelnost svých kritických výroků. Nepróstá většina takových výroků není a ani nemůže být podchycevána, je přirozenou součástí hovorů v rodinách či mezi známými. K trestnímu stíhání dochází v případech, kdy kritik prenese svůj výrok před horlivým zastáncem režimu, případně kdy jeho chování využije některý jeho osobní nepřítel a věc oznamí, příp. figuruje jako svědek. V případě J. Valkoviče to byl zejména svědek Fiala, na jehož J. Valkovič upozorňoval v souvislosti s rozkrádáním a kritizoval i jeho chování k Emilii Valkovičové, bývalé ženě J. Valkoviče.

§ 100 postižuje i další formy projevu, v zásadě však projevy, at už vyřízené nebo napsané, jež nějakým způsobem kritizují stávající režim. Nelze schvalovat výpady proti režimu, které nemají odpovídající formu, porušují práva a svobody osob, narušují veřejný pořádek, zdraví nebo morálku. Přesto však je nutno považovat používání § 100 tr.z. za nepřiměřené a drastické i v případech, kdy výrok není v soulípněním práva na svobodu projevu: v prvním

odstavci předpokládá toto ustanovení trest do tří let, ve druhém do pěti let vězení.. Vyhstává otázka po myšlenu tak krutého postihu drobných verbálních deliktů.

V souvislosti s § 100 tr.z. a jeho užíváním v praxi bychom chtěli připomenout některá ustanovení Mezinárodních smluv o lidských a občanských právech, jež se staly součástí zákona č.110/76 Sb ČSSR:

článek 18/1: "Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství..."

článek 19/1: "Každý má právo zastávat svůj názor bez překážky."

2: "Každý má právo na svobodu projevu: toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšírovat myšlenky a informace všeho druhu, bez ohledu na hranice, at čistná, písemná nebo tiskem, prostřednictví umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby."

9. října 1980

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Záslužení č. 11

V noci na středu 17. září 1980 byl odsouzen k trestu smrti obránci lidských práv a zastánce demokratických reforem Kim Te-džung.

Kim Te-džung je v celém světě znám jako demokrat a a spoluzakladatel Nové demokratické strany. V roce 1971, kdy byl kandidátem v prezidenckých vol-

bách, musel v chrožení života opustit Jižní Koreu. Jihokorejská tajná policie ho unesla z Tokia a šílářovala; pod tlakem veřejného mínění však musel být propuštěn. Nyní bylo proti němu v konstruováno obvinění z podněcování lidového povstání ve městě Kwangdžu.

VONC Zádá osvobození Kim Pe-džunga a jeho 25 spoluobžalovaných v přesvědčení, že boj za lidská práva je třeba vést ve vech státech se ta bez ohledu na charakter států, v nichž jsou lidská práva potlačována.

9. října 1980

Výbor na obranu nepravodlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Socialistická internacionála

Vášení páni,

obracíme se na Vás v záležitosti ing. Rudolfa Battáka: 14. června 1980 byl zadržen orgány Veřejné bezpečnosti a byla na něj uvalena vazba pro útek na veřejného činitele /§ 135, odst. 1, písm a tr.z./ a pro výtržnictví /§ 401 odst. 1 tr.z./.

Ing. Rudolf Batták /56 let, těžký astmatik, po prodělané klištové encefalitidě v částečném duchodu/ byl do r. 1969 pro svým Socioologického ústavu ČSAV, od roku 1970 pracoval /pokud nebyl ve vězení/ jako vrátný, dělník a čistič oken, od ledna 1980 je nezaestaný. V letech 1968-69 byl místopředsedou

lubu angažovaných nestraníků a poslancem České národní rady. V roce 1977 podepsal Charty 77. Od roku 1978 je členem Výboru na obranu nepravodlivě stíhaných a v roce 1980 se stal mluvčím Charty 77. Je čelným představitelem nezávislých socialistů, kteří se hlásí k Socialistické internacionále. V letech 69-70 a 72-72 byl vězněn, /v obou případech z politických důvodů/. Mnohokrát byl postižen osobní i domovní prohlídkou, předvolán k výslechu, krátkodobě vězněn a často sledován. Byl zbeven telefonu a řidičského průkazu, ve svém bytě odhalil pokus o instalaci odposlouchávacího přístroje. Jeho manželka neamí využívat na vysoké škole, jeho dcerě bylo znemožněno další studium, jeho synovi byly zakázány cesty do zahraničí.

Podle usnesení o uvalení vazby se ing. R. Batták dopustil výtržnictví a útoku na veřejného činitela tím, že 14. června 1980 napadl příslušníka Veřejné bezpečnosti /dále VB/ a udeřil ho do hlavy. Nám známá fakta uvádíme v příloze, zde chceme pouze vysvětlit, proč nám obvinění připadá neuvěřitelné.

R. Battákově bylo nejprve poškozeno a pak ukradeno auto, a tak se obrátil, z vlastního rozhodnutí a ve svém vlastním zájmu, na orgány VB. V usnesení o uvalení vazby se však praví, že byl předveden na místní odd. VB a že napadl příslušníka VB. Pomineme tedy první část tohoto tvrzení a vyjádříme se jen k druhé části: známe ing. R. Battáka a víme, že i nejvypjatější situace nelíbí vždycky uváděné a shumorem, a nikdy nervózní nebo agresivní.

Pro údajný útok na příslušníku VB jsou v tuto chvíli ve vězení dva mluvčí Charty 77. Vedle Ing. R. Battáka je to PhDr. Jaroslav Šabata. Před dvěma roky se na Vás některí z nás obrátili s výzvou, abyste se zasadili o veřejný proces s J. Šabatou, teď dy s procesem, kterého by se ochlil zúčastnit dosáci i zahraniční právníci a pozorovatelé. /při této přiležitosti opakuji své díky za prohlášení, které jste tehdy vydali/. K procesu však byli připuštěni jen syn, dcera a dívčnice J. Šabaty, zatímco ostatním zájemcům včetně zástupců francouzského, západoněmeckého a britského tisku bylo sděleno, že soudní síň je zaplněna. Kavíc celé město stříkaly silné odd. VB a vysílačkami a příslušníky speciálních oddílů a občané čekající před budovou byli evidováni. Obáváme se, že by se n co takového mohlo opakovat i při procesu s R. Battákem a proto se na Vás i tentokrát obracíme s výzvou: pokuste se pomocí ing. R. Battákově, a pokud nebude propuštěn, pokuste se zajistit mu skutečně veřejný proces.

4. října 1980

Milan Balšbán, Zdeněk Bárta, Jan Bednář, Jiří Bednář, Anna Bednářová, Otta Bednářová, Tomáš Bísek, Daniela Bisková, Aleš Březina, Jan Bus, Michael Dymáček, Karel Freund, Zina Freuniová, Jiří Hájek, Ladislav Hejšánek, Jiřina Krábková, Oldřich Hronáčko, Marie Hromádková, Eva Kantůrková, Iřík Kocáb, Tereza Kohoutová, Božena Konárková, Vendelin Koseda, Anna Koutná, Jan Kožlík, Marie Růžit Klíčková, Karel Kyncl, Václav Kul, Ivan Maňásek, Jaroslav Nezník, Jiří Müller, Bronislava Müllerová, Helena Němcová, Tomáš Petřívý, Bohumír Pivonka, Zdeněk Pokorný, Jiří Pospíšichl, Bráhuše Proboštová, Zdeněk Říkáyl, Jan Ružl, Jakub Řuml, Jiří Řuml, /ppp/

Gertruda Žekaninová-Čakrtová, Ilja Storoženko, Jaroslav Luk, Anna Žabatová, Libuše Šilhánová, Jen Šimša, Zdeněk Vašíček, Josef Vydrař, Alois Vreubel.

Příloha
známá fakta o případu Rudolfa Battěka

10. dubna 1980 zjistil ing. R. Battěk vážné poškození svého auta: někdo probodal všechny pneumatiky, schýbal střáde a uřazil zrcátko./Auto parkovalo před domem, ve kterém R. Battěk bydlí./ Ihned to oznámil místnímu odd. VB v Praze Karlíně.

Dne 1. června 1980 R. Battěk zjistil, že jeho auto zmizelo. Dopoledne to řel oznámit na MO VB. Byl vyzván, aby čekal. Když na příslušníky VB, kteří s ním chtěli jít ohledat místo, kde auto parkovalo, čekal hodinu a méně, oznámil, že na ně pošká doma. Po jejich příchodu sedel z bytu na ulici a byl přítomen jejich řetězí.

Jásledující den, tedy v pátek 10. června a v noci na 14. června bylo okoli domu střeženo.

V sobotu dne 14. června 1980 v 10.30 dopoledne přišli za R. Battěkem do bytu uniformovaní příslušníci VB. R. Battěk s nimi odjel na MO VB. K toho, že si vzal sebou technický průkaz a klíče k autu, je zřejmě, že se hodlal během dalšího jednání o stráceném vozidle.

2.

Otom, co se dále otom, se zprávy rozcházejí.

A/ V usnesení na uvalení vazby na R. Battěka se praví: "Dne 14.6.1980 byl v 10.30 předveden příslušníky MO VB Praha - Karlín na toto oddělení ing. Rudolf Battěk. Vzhledem k okamžitému zaneprázdnění příslušníka VB nemohl být předvedený vyslechnut k důvodu předvedení a proto po 30 min. čekání MO VB bez svolení stálé služby opustil. Po zjištění, že R. Battěk na MO není, řel za ním, aby ho přivedl zpět p.p. Vacek a vyzval jmenovaného jménem zákona, aby se vrátil. Tento odmítl s tím, že se vrátí domů a bude čekat příslušníky zde. Z toho důvodu ho p.p. Vacek vyzval jménem zákona. Jmenovaný ho však od sebe odstrčil. Chtěl do p.p. strčit znova a ten ho však ushopil za ruku., náčet ho R.B. začal tahat do vozovky. V této situaci ho pojednou udeřil rukou do spánku a srazil p.p. čepici od stejnokroje. Vzhledem k agresi vůnímu chování R. Battěka počádal p.p. procházejícího chodce, aby přivedl posilu. Neprve pomoci dalšího příslušníka VB se podařilo jmenovaného R. Battěka přivést zpět na VB."

B/ Ing. R. Battěk ve své výpovědi uvedl, že nebyl předveden, /odle naších zákonů může být občan předveden, jen když nevyhoví výzvě, aby se v stanovenou dobu dostavil k určenému útvaru VB./ Po příchodu na MO VB byl ponechán čekárně a n byl mu odebrán občanský průkaz. Když se nemohl dočkat jednání, vystel volno na ulici. Za ním vyběhl příslušník VB a začal ho tahat zpět. R. Battěk volal na kolemjdoucí, aby upoutal jejich pozornost k nezákonitému zákroku. Když přiběhl druhý příslušník VB, vrátil se R. Battěk na MO VB dobrovolně se slovy: "Panová, vidím, že jste v presile." R. Battěk vypovíděl, že příslušník VB neudeřil.

C/ Z několika vyslychaných svědků žádny /kromě údajně napadeného příslušníka VB/ nepotvrzuje fyzický útok Ing. R. Battěka na příslušníka VB.

3.

Neprve 10. července se objevuje varze o otřesu mozku údajně napadeného příslušníka VB. Je předloženo potvrzehi o jeho hospitalizaci od 11. do 7. června a o pracovní neschopnosti do 8. července. Příslušník VB byl hospitalizován na poliklinice VB.

Podek o zdravotní stavu Ing. Rudolfa Battěka

Astmatické onemocnění, trvající již třetí měsíc, se zhoršuje. Ing. Battěk je unavený, vyderpaný a apatický. Podmínky ruzyňské věznice - chlad a vlhk - všemo podporují rozšíření nemoci, ohrožení zápalem plic s následným poškozením srdce a nebezpečím pro život. Dne 2. října 1980 byly spisy Ing. Rudolfa Battěka uzavřeny. Za celou dobu byl vyslechnut pouze jedenkrát, od výslechů svědků uplynuly téměř dva měsíce. Přitom nebyl ani propuštěn z vazby, ani hospitalizován, ačkoliv zhoršování zdravotního stavu nelze zastavit bez převozu do nemocnice. , Vzniká vážná otázka, na co odpovědní činitelé čekají.

Dopisy ing. Rudolfa a jeho manželce vyjadřují téživost situace:
"...Renech se tím prosím zneklidnit, ale nám průdušky už přes měsíc rozbořené,
...noci spím špatně a x, ex vstávám a zhruba 5-6 hodiny probdím. Jednou i dva-
krát za noc musím použít suspiran spray, ráno jsem unaven, nevyjasnělý, a zatma-
tikým dechem, v tak špatném stavu jsem ještě nebyl, a zdá se, že ve zdejších
podmínkách bude regenerace krajně problematická. Už přes měsíc potíží den-
ně synthophilin, resp. supraphylin a beru ten spray podle potřeby. Vlčera jsem
se nemohl jít ani vykoupat. A l-lí bych ještě konstatovat záchání na prsou
a zhoršení krevní oběh /tuhnutí malíčku a prsteníku pravé ruky, bolesti v te-
meni a to pobolívání v krajini žaludeční, mohlo by to vzbuzovat podezření na
hypocondriický syndrom. Jsem spíše bezadajný optimista, "nezalamuji rukama",
ale budiž mi prominuto konstatování těchto fakt. Víš, že v ci spíš zlehčuje
a nerad bych ještě tobě přidělával starosti. Je to všechno důsledkem toho
procházení v prvním měsíci v zení. S.S. jsem byl "odeslán" na rtg plic /vel-
ký snímek boční a řetní a tomografie - asi s snímkou/, bez předchozí konsul-
tace s lékařem..." /S.S./

... Přes svůj nakažlivý optimismus jsem nikdy ne ochyboval, že každému smíření a humor dojde. Jeem-lif já už pomalu v tomto stavu, potvrzuje to jen můj předpoklad. 10.8. jsem byl na vyšetření u zdejšího lékaře /lékařky/ s dechem, který byl spíše piskotem a chrochotem než nasáváním vzduchu. Bylo mi řečeno, že budu poslán na interní vyšetření. Do nemocnice na Penkraici jsem se dostal až za týden, 1.9., v značně dezolátním stavu. Byl mi udělán EKG a po vyšetření lékařem jsem začal brát ix denně astmatol a lx digoxin /nedivím se, že dce nemá v pořádku/. Dostal jsem další suspiran spray a bral jsem ix denně nějaké prášky, po nichž jsem zmílátnul do ospalosti. Po astmatolu se můj dech zlepšil a v noci jsem konečně spal. Ale po řesti dnech se mi dýchání opět zhoršuje a dnes jsem musel brát v noci i přes den suspiran spray. Byl jsem dnes opět u lékařky; po vyšetření se mi ptala, zda snázím tetracyklin a předepsala mně buseptol, ten snad začnu brát od zítřka. Jinak bez suspiran spray nepochu prochozí sluch a díchat /a to ovšem písobi na pravce/. Když bys podnítlouk a jaké kroky k napravu mezi situace, n bot v tomto stavu se citím dokonale aut of. /10.9./

"Bohdal, které celou noc jsem prosečl u stolků. V leže už všebeč nárohu spát. Neblaďím se dnes znova k laskati - zasíran už tata zomáha mne..."

5. Edizione 1980

316 Miller

Každodenní v metru

V pátek 5.10.1980 krátce po 15.hodině jsem sekla no nástupiště konečné stanice metra Žukovská na příjezd vlaku metra. Stála jsem v zadní řadě stupů se kajících. Ve chvíli, kdy vjížděl vlak do stanice, jsem byla prudkým řezením ze zadu srazena, prošla jsem hloučkem a dopadla jsem přes bílou čáru, označující bezpečnostní zónu. Starší paní, která byla svědkem události, mně sekla, že nutí, kteří stáli celou dobu za mной, utíkají o schodech. Když jsem se ohlédla, nikoho jsem již neviděla. Je mi třicetilet a jsem nocná; trpím chorobou michy. Rukový prudký pád na kamenou dlažbu je pro mne obzvláště nebezpečný. Pouze náhodou pád nezanechal žádné následky.

Před dvěma měsíci byla v noci rozbita okna našeho bytu, jeden kámen spadl přímo do naší postele. Otrnáct dní poté nám byly rozbitý květináče, kteří jsme mali zvenčí na oknech a rozklapené nám byly vysypány před dveře bytu. Je pravděpodobné, že o moje zdraví, mojí i o můj život, usilovali tito lidé, kteří již podnikli ony dva útoky na naš byt.

Page 3 of 10

Anna Števunová